

Historické kočárky ze zámku a podzámčí

Dětský kočárek vynalezl britský zahradní architekt William Kent pro vévodu z Devonshire v roce 1733. Místo držadla měl první kočárek ještě opratě a malého šlechtice v kočárku tahala koza... Kočárky se postupně úspěšně začaly šířit mezi šlechtickými rody po celé Evropě. Co se však jejich podoby týče, jednalo se zatím o zmenšeniny kočárů pro dospělé. Až na konci 18. století opratě nahradilo držadlo, aby kočárek mohla tlačit chůva. V polovině 19. století se o obrovský rozmach dětských kočárků zasloužila jejich nadšená propagátorka – britská královna Viktorie. K prvním sériově vyráběným kočárkům patřily kočárky tříkolové s proutěnou stříškou. Nezvyklý trojkolový podvozek měl v tehdejší době jednoduchý důvod – až do roku 1875 nesměla z důvodu bezpečnosti pěších čtyřkolová vozítka

na chodník, dokonce několik žen se nevyhnulo zatčení za to, že tlačily kočárek po chodníku a nejezly s tímto „vozidlem“ po cestě. Za vzor těmto prvním kočárkům už

kočárky loutkové – pro panenky. Vynález Williama H. Richardsona z Baltimore v roce 1889 přinesl do výroby kočárků dalekosáhlé změny.

nesloužily kočáry, ale vozíky pro tělesně postižené.

Kromě kočárků pro děti se téměř současně začaly vyrábět i

Ten si nechal totiž patentovat polohovatelný kočárek, v němž mohlo dítě poprvé sedět čelem k matce, pro zvýšení bezpečnosti

navíc snížil podvozek a přidal nožní brzdy.

Od konce 19. století se vyráběly kočárky s nestejně vysokými koly, často bohatě zdobené krajkou, oblíbený byl i sportovní kočárek připomínající trakař. Ve 20. letech naopak získaly na oblibě kočárky skládací, kdežto od 30. let svým vzhledem začaly napodobovat automobily. 2. světová válka přinesla do výroby kočárků útlum, 50. léta se naopak nesla ve znamení nezapomenutelných „osmipéráků“ a oblibu u zákazníků si až do 70. let udržel i proutěný kočárek přezdívaný „kukaň“, přestože jeho výroba začala už počátkem 30. let.

Pakliže byste si chtěli některý ze zmíněných vývojových typů kočárků prohlédnout, zavítejte do expozice v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí, kde na vás i vaše děti čekají nejen kočárky, ale i desítky historických hraček, s nimiž si hrávali třeba právě vaši prapředkové.

Mgr. Ivana Martišková, historik MRV, Valašské Meziříčí

Foto: Historické kočárky v expozici zámku Kinských ve Valašském Meziříčí